

Verplicht lerarenregister belangrijk voor status en kwaliteit beroepsgroep

Staatssecretaris Dekker (onderwijs) stelt voor leraren te verplichten zich in te schrijven in een lerarenregister en hun bekwaamheid te onderhouden. Doen leraren dit niet, dan kunnen zij niet meer voor het geven van schoolonderwijs worden ingezet. De Onderwijsraad heeft jarenlang gepleit voor het instellen van een lerarenregister om ervoor te zorgen dat de status en de kwaliteit van het beroep van leraar hoog is en blijft. Een debat dat al vijftien jaar speelt. Nu de beroepsgroep zelf niet in staat blijkt om voldoende deelname aan een register te organiseren, is het verstandig dat de staatssecretaris het initiatief neemt en tot invoering overgaat, aldus de Onderwijsraad. Wel adviseert de raad de staatssecretaris om randvoorwaarden zoals een professioneel statuut en procedures van inschrijving en herregistratie beter te regelen. Het advies *Wetsvoorstel lerarenregister* is vandaag gepubliceerd.

De raad stelt voor het lerarenregister niet onder te brengen in de verschillende sectorwetten, maar het in een aparte wet te regelen, die zich specifiek richt op de beroepsgroep als geheel. Op die manier kan het register meer vanuit de beroepsgroep worden vormgegeven en doet het meer recht aan de status en de positie van de leraar. De raad adviseert bovendien de eisen tot registratie voor de diverse categorieën leraren meer uniform te regelen. Specifieke situaties voor niet-bevoegde leraren moeten op een andere manier worden geregeld. Een register-voorportaal voor leraren die onbevoegd voor de klas staan, wijst de raad af.

Om het lerarenregister een succes te maken is het belangrijk dat de beroepsgroep het lerarenregister ervaart als iets van de leraar en voor de leraar. De manier waarop het lerarenregister nu wordt ingericht houdt daar onvoldoende rekening mee. De raad bepleit een zichtbare betrokkenheid van de beroepsgroep bij het verdere totstandkomingsproces en een zorgvuldige invoering.

Verduidelijk verschillende verantwoordelijkheden

De verantwoordelijkheid en zeggenschap van de leraar, de schoolleider en het bevoegd gezag (bestuur) dienen verhelderd te worden. De raad vindt dat registratie los moet staan van benoeming van leraren en dat zij beter zelf verantwoordelijk kunnen zijn voor de inschrijving in het register en het aantonen van hun bekwaamheids-onderhoud. De consequenties van het uitblijven van herregistratie worden nu te eenzijdig bij het bevoegd gezag neergelegd. De raad adviseert daarom die consequenties meer evenwichtig te verdelen.

Realiseer randvoorwaarden

Voordat registratie in het lerarenregister verplicht wordt, moeten de randvoorwaarden op orde zijn. Aanbevelingen zijn onder meer: formuleer eerst de professionele standaarden; bied daarnaast duidelijkheid over de procedures van opneming, herregistratie en doorhaling in het register; en zorg daarbij dat eenduidige invoering van gegevens gegarandeerd is en dat de verwerking van persoonsgegevens op zorgvuldige en nuttige wijze plaatsvindt. Ook over de procedure voor de inhoudelijke beoordeling van de herregistratieactiviteiten moet duidelijkheid zijn.